

Spionii și loviluția (II)

Imperiul Britanic - savanți în spionaj!

Aphra Behn

Așa-numita „perioadă a imperiilor” dintre 700 și 1900 a adus cu sine nașterea spionajului modern, concretizată în organizarea unor servicii, agenții de informații eficiente și marcată de activitatea unor agenți profesioniști, ceea ce a avut repercusiuni reale în desfășurarea unor evenimente istorice. În secolul XIX, serviciile secrete ale Marii Britanii capătă contururi precise și sunt adaptate la rolul Albionului pe plan mondial.

În 1844, este fondat „British Intelligence Service”, iar în a doua jumătate a secolului apar agenții distincte însărcinate cu activitatea de informații și contrainformații, MI5 și MI6.

Anglia a fost probabil Marea Putere care a reușit să desfășoare cele mai eficiente acțiuni de spionaj în cele mai diferite puncte ale Europei și chiar în afara ei încă din secolul XVII, prin intermediul unor agenți care pot fi considerați adevărate personalități ale domeniului, dar și culturale.

Este vorba, de exemplu, de Aphra Behn (1640-1689), denumită „Incomparabila”, una dintre primele scriitoare profesioniste din literatura engleză și, concomitent, spioană în serviciul Angliei, mai ales în Țările de Jos.

O altă personalitate culturală implicată în acțiuni informative a fost „părintele” lui Robinson Crusoe, Daniel Defoe (1660-1731), considerat ca unul dintre întemeietorii serviciului de informații britanic.

Dintre spionii perioadei războaielor napoleoniene, în care ținta spionajului britanic era bineînțeles Franța, sunt de amintit diplomatul William Wickham (1761-1840) și contele d'Antreg, care a fost agent dublu.

Un rol major în desfășurarea de acțiuni informative chiar dincolo de granițele Europei l-au avut exploratorii; dintre care s-au numărat somități științifice ale perioadei, ca și ași ai spionajului, deschizători de drumuri pentru expansiunea colonială britanică.

Dintre exemplele cele mai celebre sunt de amintit acelea ale lui William Moorcroft (1767-1825), considerat pionier al cunoașterii geografiei Munților Himalaya, Francis Younghusband (1863-1912), care a avut un rol important în explorarea drumurilor spre India și China.

Considerat unul dintre cei mai eficienți spioni pe care i-a avut Anglia în secolul XIX, Francis Richard Burton (1821-1890) a fost, în același timp, un explorator și om de știință de excepție în Orientul Mijlociu și Africa, dar și traducător al colecției de basme „O mie și una de nopți”.

Prusia și „armata” celor 10.000 de spioni

Otto von
Bismarck

Odată cu declanșarea politicii de unificare a Germaniei și de impunerea ei pe plan internațional, cancelarul Otto von Bismarck s-a preocupat de înființarea unui serviciu de informații, pentru care au acționat aproximativ 10.000 de spioni, trimiși în diferite țări europene. Între aceștia s-au numărat cel care poate fi considerat un predecesor al spionajului industrial, Johann Gotfried Brugemann (1750-1802), care a furat secretul războiului de țesut din Anglia, dar și baroneasa Kaulla (1850-1910), devenită amantă a ministrului Apărării al Franței.

Una din personalitățile cele mai importante ale „frontului secret” a fost, desigur, cancelarul austriac Klemens von Metternich-Winnerburg (1773-1859), care, cel puțin pentru o anumită perioadă, poate considerat drept „spionul-șef” al continentului.

El a avut ocazia să-și demonstreze abilitățile cu ocazia Congresului de la Viena care urma să stabilească organizarea Europei după războaiele napoleoniene.

Cu această ocazie, o serie de participanți, dintre care oameni politici și diplomați importanți ai Europei, s-au oferit să-i furnizeze informații cancelarului austriac.

Un alt mare spion a fost considerat în acea perioadă ofițerul Alfred Redi (1864-1913), unul din cei mai eficienți agenți infiltrați („cârțiță”), care a spionat pentru Rusia 12 ani.

De fapt, investigații mai noi au „demonstat” în bună măsură această „legendă”, Redl rămânând nu numai ca un precursor al unei categorii de agenți cu înclinații homosexuale, dar și ca spionul care a comis un șir întreg de erori de neiertat care, de altfel, i-au determinat „căderea”.

BOGDAN PĂPĂDIE, GABRIEL I. NĂSTASE

(Din vol. Spionii și loviluția, Ed. Obiectiv, Craiova, 2014)

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*